

„Nutikad õpilastööd 2014“ tehnoloogia ainevaldkonnas

1. Autor

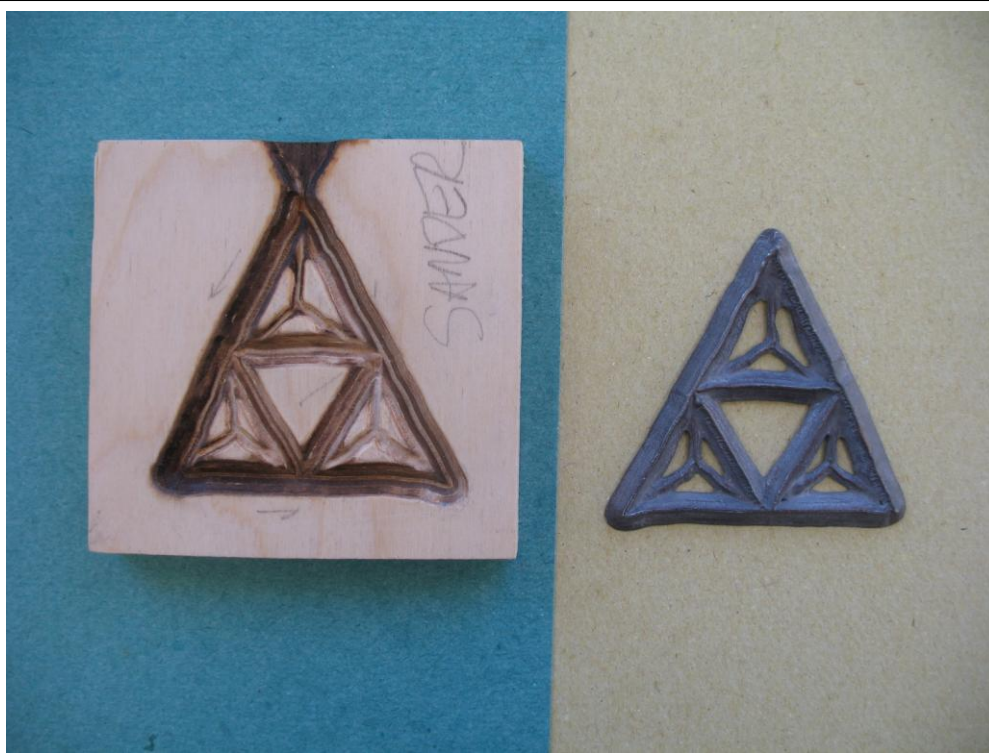
Nimi Jaan Roht
meiliaadress jaan.roht@gmail.com
õppeaine Töö – ja tehnoloogiaõpetus

kooli nimetus Tarvastu Gümnaasium
telefon Nr 55638462

2. Õpilastöö
nimetus

Tinavalu (kaelaehtena, või kaunistusena ehetele)

3. Joonised või
illustratsioonid

4. Kasutatavad
materjalid

- Vormi alusmaterjaliks kask või paksem vineer
- valamiseks kaubandusvõrgust saadav tina, või õnnevalamise komplekt. Väga hea tulemuse annab joogiveetorude kokkujootmise tina
- Abivahendid: elektripliit, tinasulatusvann
-
-

5. Soovituslik
töökäik

- valmista lihtne kavand
- kanna kavand vormipuidule
- lõika kavand puitu kas puidulõikenoaga või peafreesiga
- keerulisema kavandi puhul lõika sisse õhukanalid
- valukanali ava tee laiem ja lehterjas
- valmista vormipakule vastassein
- asete vorm koos vastasseinaga kruustangide vahele, sobib ka tiseripingi otsasuru
- asete kätte kindad, silmadele kaitseprillid ja korralda valamine
- lase valul jahtuda. Ava vormi pooled
- kõrvalda valukanali lehterjas osa ja õhukanalid
- silu kaelaehete ääred vaibanoaga õrnalt kraapides või viiliga viilides, säilitades valu kallet
- kui vaja, oksüdeerige pind

6. Probleem-
küsimused või
ülesanded

- Miks on vaja sisse lõigata keerulisemate tööde puhul õhukanalid?
-

7. Töö
lühiloomustus,
märkused

Kuna on tegemist sulatinaga ja vormide ettevalmistusest sõltub töö kvaliteet siis soovitan seda tööd läbi viia 8.-9. klasside õpilastega. Ohutustehnika seisukohalt peafreesiga lõikamisel on vaja valmistada rakis, kuna vormi tükki võib olla väike. Töö iseenesest on huvitav juba sellepärast, et sellist valukunsti tundsid juba viikingid, kellede seas oli tinast ehete valmistamine eriti populaarne Põnevaks ja huvipakkuvaks võiks see olla poistele, kes saaksid valmistada endale isikupärase ja ainulaadse, meheliku kaelaehete.

Olen selle töö jaoks valmistanud rakise.

Parema kvaliteedi saamiseks võib ka valukanaleid lihvida.
Kui tina on kaua soojendatud, tekib tinale oksiidikiht peale, mis takistab valamist Iga uue valu korral eemalda pannilt vanad oksiidikihi tükid.

